

บทที่ 2

บทนิยาม

2.1 เด็กและเยาวชน

หมายถึง ผู้ที่มีอายุระหว่าง 0 - 24 ปี

เด็ก หมายถึง ผู้ที่มีอายุ 14 ปีและต่ำกว่า

เยาวชน หมายถึง ผู้ที่มีอายุ 15 - 24 ปี

2.2 การเรียน

หมายถึง การเรียนในระบบโรงเรียนทุกระดับ ได้แก่ อนุบาล/เด็กเล็ก ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งสายสามัญและสายอาชีพ และมหาวิทยาลัย ให้รวมมหาวิทยาลัยที่จัดในรูปแบบตลาดวิชา เช่น มหาวิทยาลัยรามคำแหง และมหาวิทยาลัยที่จัดในรูปแบบที่ใช้สื่อการเรียนในลักษณะต่าง ๆ โดยผู้เรียนไม่จำเป็นต้องมาเรียนในสถานศึกษา เช่น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ซึ่งเป็นสถานศึกษาที่ดำเนินการโดยรัฐบาลและเอกชน

การเรียนในระบบโรงเรียนนี้ ผู้สำเร็จการศึกษาจะได้ใบรับรองวุฒิปัตริ ประกาศนียบัตริ ปริญญาบัตร ซึ่งสามารถนำไปใช้สมัครเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้ตลอดทั้งระบบ (ยกเว้นการศึกษาผู้ใหญ่ให้ถือว่าเป็นการศึกษานอกระบบโรงเรียน แม้ว่าจะได้รับใบรับรองหรือประกาศนียบัตริที่สามารถนำไปใช้สมัครเข้าศึกษาต่อได้ก็ตาม)

2.3 ผู้กำลังเรียน

หมายถึง บุคคลที่มีอายุ 3-24 ปี ที่กำลังเรียนในชั้นใดชั้นหนึ่งของการศึกษาในระบบโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2545

2.4 ผู้ไม่ได้เรียน

หมายถึง บุคคลที่มีอายุ 3-24 ปี ที่ไม่ได้เรียนในระบบโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2545

2.5 ชั้นการศึกษาที่กำลังเรียน

หมายถึง ชั้นการศึกษาที่กำลังเรียนในปีการศึกษา 2545 จำแนกชั้นการศึกษาได้เป็น 4 ระดับคือ

2.5.1 ระดับก่อนประถมศึกษา

เป็นการศึกษาก่อนการศึกษาระดับบังคับซึ่งในการสำรวจเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2545 นี้ระดับก่อนประถมศึกษา คือ ชั้นอนุบาล/เด็กเล็ก โดยจัดการศึกษาเป็นชั้นอนุบาล 2 ปี หรือ 3 ปี หรือเด็กเล็ก 1 ปี จุดมุ่งหมายเพื่อที่จะเตรียมความพร้อมให้กับเด็กก่อนที่จะเรียนในชั้นประถมศึกษา

2.5.2 ระดับประถมศึกษา

เป็นการศึกษาภาคบังคับที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐาน โดยใช้เวลาเรียน 6 ปี (ประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงประถมศึกษาปีที่ 6)

2.5.3 ระดับมัธยมศึกษา

เป็นการศึกษาต่อจากระดับประถมศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้เวลาเรียนระดับละ 3 ปี ซึ่งการศึกษาระดับนี้ได้แบ่งเป็นสายสามัญ และสายอาชีพ

2.5.4 ระดับอุดมศึกษา

หมายถึง การศึกษาวิชาการชั้นสูง ในระดับอนุปริญญา ปริญญาตรี โท เอก และประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะในมหาวิทยาลัย วิทยาลัย สถาบันทหาร ตำรวจ หรือสถาบันชั้นสูงอื่นๆ เช่น ผู้ที่เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.สูง) การเรียนในหลักสูตรนานาชาติชั้นสูง และการเรียนในระดับปริญญาตรีขึ้นไป ในสาขาวิชาต่างๆ ทั้งในวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย

2.6 ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา

หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายเพื่อการศึกษาตลอดปีการศึกษา 2545 จำแนกประเภทค่าใช้จ่ายได้ดังนี้

2.6.1 ค่าธรรมเนียมการเรียน หมายถึง ค่าเล่าเรียน ค่าหน่วยกิต ค่าธรรมเนียมแรกเข้า ค่าลงทะเบียนนักศึกษา ค่าบำรุงห้องสมุด ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ ค่าบำรุงกีฬา ค่าบำรุงห้องพยาบาล และค่าเวชภัณฑ์ ซึ่งทางโรงเรียนหรือสถานศึกษาเรียกเก็บจากผู้เรียนเป็นประจำทุกปี

2.6.2 ค่าเครื่องเขียน อุปกรณ์การเรียน และหนังสือ หมายถึง จำนวนเงินที่จ่ายเพื่อซื้ออุปกรณ์ที่ใช้ในการขีดเขียน และการซื้อหนังสือที่จำเป็นในการศึกษา รวมทั้งกระเป๋าใส่หนังสือเรียนด้วย

2.6.3 ค่าเครื่องแต่งกายสำหรับไปโรงเรียน หมายถึง ค่าเครื่องแต่งกายตามระเบียบที่สถาบันการศึกษากำหนดไว้ โดยสวมใส่ตามปกติประจำวันหรือค่าเครื่องแต่งกายอื่นๆ ที่ใช้สวมใส่เมื่อมีกิจกรรมประจำสัปดาห์ เช่น ชุดยูนิฟอร์ม เนตรนารี ลูกเสือ ชุดพลศึกษา เป็นต้น รวมทั้งค่ารองเท้านักเรียน และถุงเท้านักเรียนด้วย

ส่วนกรณีที่สถาบันกำหนดให้ผู้ศึกษาใส่เครื่องแต่งกายพิเศษในพิธีการที่สำคัญต่าง ๆ เช่น ชุดราชปะแตนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชุดครุยปริญญา ค่าเครื่องแต่งกายพิเศษในการแข่งขันกีฬา เช่น ชุดเชียร์ลีดเดอร์ ชุดดรัมเมเยอร์ เป็นต้น ไม่ถือว่าเป็นค่าใช้จ่ายในประเภทนี้

2.6.4 ค่าพาหนะโดยสาร หมายถึง เงินที่จ่ายเป็นค่าพาหนะโดยสารเป็นปกติระหว่างที่อยู่อาศัยกับสถานศึกษา รวมทั้งค่าน้ำมันรถของผู้ปกครองที่ขับรถไปส่งด้วย

2.6.5 ค่าอาหารรับประทานนอกบ้าน หมายถึง จำนวนเงินซึ่งผู้กำลังเรียนอยู่จ่ายเป็นค่าอาหารในช่วงเวลาที่ไปเรียนหนังสือหรืออาจเป็นอาหารที่ซื้อรับประทานก่อนเข้าเรียนหรือหลังเลิกเรียน

2.6.6 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษา ได้แก่ เงินกินเปล่า เงินที่จ่ายเป็นค่าบำรุงพิเศษ ซึ่งไม่รวมอยู่ในข้อ 1 (ค่าธรรมเนียมการเรียน) เช่น ค่าบำรุงสมาคมผู้ปกครองและครูโรงเรียน ค่าอุปกรณ์การฝีมือ อุปกรณ์การทดลองวิทยาศาสตร์ ค่าใช้จ่ายสำหรับไปทัศนศึกษา การเข้าค่ายลูกเสือ เนตรนารี การทำกิจกรรมพิเศษ เช่น วันแข่งขันกีฬาสี งานประจำปีของโรงเรียน (เช่น วันเด็ก วันขึ้นปีใหม่ วันสถาปนาโรงเรียน เป็นต้น) รวมทั้งค่าเรียนพิเศษ ค่ารถไปห้องสมุด ค่าอาหารกลางวัน ที่ผู้ปกครองจ่ายให้โรงเรียนเป็นเทอมด้วย

กรณีที่นักเรียน/นักศึกษา อาศัยอยู่ในหอพักหรือบ้านของผู้อื่น และต้องจ่ายค่าที่พัก และค่าอาหารให้นับรวมเป็นค่าใช้จ่ายประเภทอื่นๆ ด้วย

2.7 ทุนการศึกษาและเงินอุดหนุนทางการศึกษา

หมายถึง สิ่งซึ่งผู้ให้มีความตั้งใจจะให้ผู้รับนำไปใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียน ซึ่งอาจเป็นเงินสดหรือสิทธิที่คิดเป็นเงินได้ เช่น สิทธิที่จะไม่ต้องชำระค่าเล่าเรียน ค่าอาหาร ค่าที่พัก หรือค่าบำรุงเกี่ยวกับการศึกษา เป็นต้น โดย**ผู้ได้รับทุนการศึกษาและเงินอุดหนุนทางการศึกษาไม่ต้องชำระคืนทุนการศึกษาและเงินอุดหนุน** โดยอาจได้รับจากสถาบัน องค์กร สมาคม มูลนิธิ หรือสถานประกอบธุรกิจเอกชนต่างๆ หรือ ได้รับจากเอกชนหรือบุคคลที่มีใช้บิดา มารดา หรือญาติของผู้รับ

2.8 กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

หมายถึง เงินที่ให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งสายสามัญและสายอาชีวศึกษา รวมทั้งการศึกษานอกระบบต่อเนื่องจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือกระทรวงศึกษาธิการอนุมัติ หรือการศึกษาระดับอุดมศึกษาแต่ไม่สูงกว่าระดับปริญญาตรี กู้ยืมเพื่อใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา ซึ่งเมื่อผู้กู้ยืมสำเร็จการศึกษาแล้ว **ต้องชำระคืนกองทุนพร้อมดอกเบี้ย**

กองทุนนี้ เป็นกองทุนที่ดำเนินการร่วมกัน 3 หน่วยงาน คือ กระทรวงการคลัง กระทรวงศึกษาธิการและทบวงมหาวิทยาลัย การจัดตั้งกองทุนอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงการคลัง

2.9 การสนับสนุนเรื่องค่าใช้จ่ายทางการศึกษา

หมายถึง การให้ทุนการศึกษาแก่เด็กและเยาวชนที่ขาดโอกาสที่จะศึกษาเล่าเรียน ให้ได้รับการศึกษามากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยมุ่งหวังที่จะให้มีความรู้ มีประสบการณ์ มีจิตสำนึกที่ดี สามารถเติบโตเป็นประชากรที่มีคุณภาพ ช่วยเหลือตนเอง ครอบครัวและสังคมต่อไป ทุนการศึกษานี้ อาจได้จากการระดมทุนจากภาครัฐและเอกชน ซึ่งอาจจะต้องชำระคืนหรือไม่ชำระคืนก็ได้ขึ้นอยู่กับหน่วยงานที่ให้การสนับสนุน เช่น กรมประชาสงเคราะห์ กรุงเทพมหานคร กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ UNICEF มูลนิธิ และองค์กรเอกชนต่าง ๆ เป็นต้น

2.10 ระดับการศึกษาที่สำเร็จ

ได้จำแนกการศึกษาตามระดับการศึกษาที่สำเร็จ ดังนี้

2.10.1 ไม่มีการศึกษา หมายถึง บุคคลที่ไม่เคยเข้ารับการศึกษานในโรงเรียนหรือไม่เคยได้รับการศึกษา

2.10.2 ต่ำกว่าประถมศึกษา หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 หรือชั้นม.3 เดิม

2.10.3 ประถมศึกษา หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 หรือชั้นม. 3 เดิมขึ้นไป แต่ไม่สำเร็จระดับการศึกษาที่สูงกว่า

2.10.4 มัธยมศึกษา ได้แก่

มัธยมศึกษาตอนต้น หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ชั้น ม.3 มศ.3 หรือชั้น ม.6 เดิมขึ้นไป แต่ไม่สำเร็จระดับการศึกษาที่สูงกว่า

มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาประเภทสามัญศึกษาดังแต่ชั้น ม.6 มศ.5 หรือชั้นม.8 เดิมขึ้นไป **ประเภทอาชีวศึกษาหรือวิชาชีพ** ที่เรียนต่อจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่าโดยมีหลักสูตรไม่เกิน 3 ปี หรือ **ประเภทวิชาการศึกษา** (การฝึกหัดครู) ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าขึ้นไป แต่ไม่สำเร็จระดับการศึกษาที่สูงกว่า

2.10.5 อุดมศึกษา ได้แก่

ต่ำกว่าอนุปริญญา หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาได้รับประกาศนียบัตรที่มีหลักสูตร 1 ปี โดยรับจากผู้สำเร็จการศึกษาในชั้น มศ.5 ม.6 หรือปวช. แต่ไม่สำเร็จระดับการศึกษาที่สูงกว่า

อนุปริญญา หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาประเภทอาชีวศึกษา หรือสายวิชาชีพที่ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แต่ไม่สำเร็จระดับการศึกษาที่สูงกว่า

ปริญญาตรีขึ้นไปหรือเทียบเท่า ได้แก่

- **สายวิชาการ** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาสามัญศึกษา หรือสายวิชาการโดยได้รับวุฒิปริญญาตรี โท เอก

- **สายวิชาชีพ** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาประเภทอาชีวศึกษา หรือสายวิชาชีพ โดยได้รับวุฒิปริญญาตรี

- **สายวิชาการศึกษา** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาประเภทวิชาการศึกษาโดยได้รับวุฒิปริญญาตรี โท เอก

2.10.6 การศึกษาอื่น ๆ หมายถึง อาชีวศึกษาระยะสั้น และบุคคลที่สำเร็จการศึกษาที่ไม่สามารถเทียบชั้นได้

2.11 พาหนะที่ใช้ในการเดินทาง

พาหนะรับส่งของโรงเรียน หมายถึง พาหนะรับส่งที่โรงเรียนหรือสถานศึกษาจัดไว้รับส่งนักเรียนอยู่เป็นประจำ โดยคิดค่าบริการ อาจจะเป็นรายเดือน หรือรายภาคการศึกษา

พาหนะรับส่งของหน่วยงานต่าง ๆ หมายถึง พาหนะรับส่งที่หน่วยงานของรัฐบาล หรือเอกชนเป็นผู้จัด เพื่อเป็นสวัสดิการหรือให้บริการแก่ข้าราชการหรือพนักงานของหน่วยงานนั้น ๆ โดยจะคิดค่าบริการหรือไม่ก็ได้

พาหนะโดยสารประจำทาง หมายถึง พาหนะโดยสารที่ให้บริการแก่บุคคลทั่วไปเพื่อรับส่งผู้โดยสารบนเส้นทางต่างๆ ที่กำหนดไว้เป็นประจำ เช่น รถยนต์โดยสารประจำทาง (ภายในจังหวัดและระหว่างจังหวัด) รถยนต์โดยสารขนาดเล็กประจำทาง รวมทั้งเรือโดยสารประจำทาง และรถไฟ

พาหนะรับจ้าง หมายถึง พาหนะรับจ้างที่รับส่งผู้โดยสารไม่ประจำเส้นทาง เช่น รถแท็กซี่ รถสามล้อเครื่อง รถจักรยานยนต์รับจ้าง รถรับส่งนักเรียนที่โรงเรียนมิได้เป็นผู้จัด เป็นต้น

ไม่ต้องเดินทาง หมายถึง นักเรียน นักศึกษาที่มีที่อยู่อาศัยภายในบริเวณโรงเรียน หรืออยู่ใกล้กับโรงเรียน หรือเรียนอยู่ที่บ้าน เช่น นักศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เป็นต้น

2.12 การศึกษานอกระบบโรงเรียน

หมายถึง การเข้ารับการศึกษเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถสำหรับเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตหรือเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะที่เป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพหลังจากออกจากโรงเรียนแล้ว หรือสำหรับผู้ที่ไม่เคยเรียนมาก่อน หน่วยงานที่ให้การอบรมอาจจะเป็นหน่วยงานของรัฐบาลหรือเอกชนก็ได้

2.13 การฝึกอบรม

หมายถึง การพัฒนาบุคคลด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่หน่วยงานทั้งส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน จัดให้มีขึ้นโดยกำหนดเป็นหลักสูตรต่าง ๆ และรวมถึงการประชุมทางวิชาการหรือเชิงปฏิบัติการ และสัมมนา

2.14 การฝึกอาชีพ

หมายถึง การให้ความรู้หรือเพิ่มพูนความรู้ ฝีมือและทัศนคติที่จะทำให้ผู้รับการฝึกสามารถทำงานในสาขาวิชาชีพที่ได้รับการฝึก ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการพัฒนาฝีมือแรงงานด้วย

2.15 ระหว่าง 12 เดือนก่อนสัมภาษณ์

หมายถึง ระยะเวลา 12 เดือน นับจากวันก่อนวันสัมภาษณ์ย้อนหลังไป 12 เดือน

2.16 อาชีพ

หมายถึง ประเภทหรือชนิดของงานที่บุคคลนั้นใช้เวลาทำเป็นส่วนมาก ในระหว่าง 12 เดือนก่อนวันสัมภาษณ์

2.17 อุตสาหกรรม

หมายถึง ประเภทของกิจการทางเศรษฐกิจที่ได้ดำเนินการโดยสถานประกอบการที่บุคคลนั้นกำลังทำอยู่ หรือประเภทของกิจกรรมซึ่งบุคคลนั้นได้ดำเนินการอยู่

2.18 สถานภาพการทำงาน

หมายถึง สถานะของบุคคลที่ทำงานในสถานที่ที่ทำงานหรือธุรกิจ แบ่งออกเป็น 5 ประเภท คือ

2.18.1 นายจ้าง หมายถึง ผู้ประกอบการธุรกิจของตนเองเพื่อหวังผลกำไร หรือส่วนแบ่ง และได้จ้างบุคคลอื่นมาทำงานในธุรกิจในฐานะลูกจ้าง

นายจ้างในที่นี้ไม่ได้หมายถึงผู้ที่จ้างคนงานทำงานประเภทงานบ้านเรือน ซึ่งไม่เกี่ยวกับ ธุรกิจ เช่น ผู้ที่จ้างคนมาทำงานในบ้าน ทำความสะอาด ซักผ้า เป็นต้น

2.18.2 ประกอบธุรกิจส่วนตัวโดยไม่มีลูกจ้าง หมายถึง ผู้ประกอบการธุรกิจของตนเองโดยลำพังผู้เดียว หรืออาจมีบุคคลอื่นมาร่วมกิจการด้วยเพื่อหวังผลกำไรหรือส่วนแบ่ง และได้จ้างลูกจ้าง แต่อาจมีสมาชิกในครัวเรือนหรือผู้ฝึกงานมาช่วยทำงานโดยไม่ได้รับค่าจ้าง หรือ ค่าตอบแทนอย่างอื่นสำหรับงานที่ทำ

2.18.3 ช่วยธุรกิจในครัวเรือนโดยไม่ได้รับจ้าง หมายถึง ผู้ที่ช่วยทำงานโดยไม่ได้รับค่าจ้างในไร่นาเกษตรหรือในธุรกิจของสมาชิกในครัวเรือน

2.18.4 ลูกจ้าง หมายถึง ผู้ที่ทำงานโดยรับค่าจ้างเป็นรายเดือน รายสัปดาห์ รายวัน รายขึ้นหรือเหมาจ่าย ค่าตอบแทนที่ได้รับจากการทำงาน อาจจะเป็นเงินหรือ สิ่งของก็ได้

2.18.5 การรวมกลุ่ม หมายถึง กลุ่มคนที่มาร่วมกันทำงานโดยมี วัตถุประสงค์เพื่อพึ่งตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สมาชิกแต่ละคนมีความเท่าเทียมกันในการ กำหนดการทำงานทุกขั้นตอนไม่ว่าจะเป็นการลงทุน การขาย งานอื่น ๆ ของกิจการที่ทำ ตลอดจน การแบ่งรายได้ให้แก่สมาชิกตามที่ตกลงกัน (การรวมดังกล่าวอาจจดทะเบียนจัดตั้งในรูปสหกรณ์ หรือไม่ก็ได้)

2.19 รายได้

หมายถึง รายได้ที่ได้จากการทำงานทั้งเป็นเงินและสิ่งของ (เฉลี่ยเป็นรายเดือน) รายได้ของผู้ที่มีสถานภาพการทำงานเป็นนายจ้างหรือประกอบธุรกิจส่วนตัว คือ รายได้สุทธิจากการ ทำธุรกิจ รายได้สุทธิจากการทำเกษตร โดยเฉลี่ยต่อเดือน รายได้ของผู้ที่มีสถานภาพการทำงานเป็น ลูกจ้าง (รัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และเอกชน) คือ เงินเดือน ค่าจ้าง (ได้แก่ ค่าจ้างรายวัน รายขึ้น หรือที่ได้รับเป็นครั้งคราว) รวมทั้งเป็นทรัพย์สินและสิ่งของ

2.20 การเล่นกีฬา

หมายถึง การกระทำใด ๆ ที่ทำให้มีการเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อเสริมสุขภาพ เพื่อความสนุกสนาน เพื่อสังคม เพื่อการแข่งขัน โดยจะเคร่งครัดต่อ กฎเกณฑ์กติกาของการแข่งขันหรือไม่เคร่งครัดก็ได้ เช่น การเล่นฟุตบอล รักบี้ บาสเกตบอล แบดมินตัน เทนนิส กอล์ฟ วัยน้ำ วอลเลย์บอล เป็นต้น ยกเว้น หมากฮุก หมากกระดาน บริดส์ ปาเป้า

2.21 การออกกำลังกาย

หมายถึง การกระทำใด ๆ ที่ทำให้มีการเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย เพื่อเสริมสร้างสุขภาพ เพื่อความสนุกสนาน เพื่อสังคม โดยใช้กิจกรรมง่าย ๆ หรือมีกฎกติกาการแข่งขันง่าย ๆ เช่น เดิน วิ่ง กระโดดเชือก การบริหารร่างกาย การยกน้ำหนัก เป็นต้น (ยกเว้นการออกกำลังกายในอาชีพ และการเคลื่อนไหวในชีวิตประจำวัน)

2.22 สถานที่เล่นกีฬา

หมายถึง สถานที่สำหรับเล่นกีฬาหรือออกกำลังกาย ได้แก่

2.22.1 สนามกีฬา / สถานที่ออกกำลังกาย ซึ่งประกอบด้วย

- ของสถานศึกษา หมายถึง สนามกีฬาที่อยู่ในสถานศึกษา ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา ไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาของราชการหรือเอกชน
- หน่วยงานราชการ หมายถึง สนามกีฬาที่อยู่ในความรับผิดชอบและดูแลรักษาโดยหน่วยงานของราชการหรือรัฐวิสาหกิจ (ยกเว้น สถานศึกษาของราชการ) เช่น สนามกีฬาจังหวัด สนามกีฬาแห่งชาติ สนามกีฬาของการกีฬาแห่งประเทศไทย สนามกีฬาของศูนย์เยาวชนต่าง ๆ เป็นต้น
- ของเอกชน หมายถึง สนามกีฬาของเอกชน สมาคม สโมสร และให้หมายรวมถึง สนามกีฬาที่จัดสร้างขึ้นเพื่อกิจการค้า เช่น คอร์ตเทนนิส คอร์ตแบดมินตัน และสระว่ายน้ำ เป็นต้น

2.22.2 สวนสาธารณะ หมายถึง อาณาบริเวณอันเป็นสาธารณะสมบัติที่มีลักษณะเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ รวมทั้งลานกีฬาที่อยู่ในสวนสาธารณะด้วย

2.22.3 บริเวณบ้าน หมายถึง อาณาบริเวณที่เป็นที่อยู่อาศัย

2.22.4 บริเวณวัด มัสยิด โบสถ์

2.22.5 ที่ว่าง หมายถึง อาณาบริเวณที่ยังมิได้มีสิ่งปลูกสร้างใดๆ

2.22.6 อื่น ๆ เช่น บริเวณสถานที่ทำงาน สถานที่ศึกษา ที่มีใช้สนามกีฬา

2.23 การดูกีฬา

หมายถึง การดูการแข่งขัน รวมการดูการฝึกซ้อม ตั้งแต่ต้นจนจบจากสนามแข่งทางจอโทรทัศน์ หรือวิดีโอ รวมทั้งการฟังการถ่ายทอดเสียงทางวิทยุ ทั้งนี้ไม่รวมถึงข่าวกีฬาในภาคข่าว

พฤติกรรมในการดูกีฬา แบ่งออกเป็น

ดูเป็นประจำ หมายถึง การติดตามดูกีฬาประเภทใดประเภทหนึ่งเป็นประจำเมื่อมีการแข่งขัน ไม่ว่าจะเป็นที่สนามแข่งขันหรือตามสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น โดยแต่ละครั้งติดตามจนถึงสิ้นสุดการแข่งขัน

ดูเป็นครั้งคราว หมายถึง การดูกีฬาเมื่อมีโอกาสเป็นครั้งคราว เช่น มีตัวการแข่งขันฟรี หรือติดตามการถ่ายทอดการแข่งขันทางโทรทัศน์เป็นครั้งคราว เป็นต้น

2.24 สถานที่ดูกีฬา

1. สนามกีฬา หมายถึง สถานที่ที่จัดสร้างหรือปรับพื้นไว้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประโยชน์ในการเล่นและแข่งขันกีฬาเป็นหลัก

2. สถานที่ที่มีการเล่นหรือการแข่งขันกีฬา หมายถึง สถานที่ที่จัดสร้างหรือปรับพื้นไว้เพื่อประโยชน์ในด้านอื่น ๆ โดยไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประโยชน์ในการเล่นและแข่งขันกีฬาเป็นหลัก แต่สามารถปรับสถานที่ให้ใช้ในการเล่นและแข่งขันกีฬาเป็นการชั่วคราวได้ เช่น เวทีมวยชั่วคราวในห้างสรรพสินค้า เป็นต้น

3. โทรทัศน์ หมายถึง การดูกีฬาจากโทรทัศน์ เช่น การถ่ายทอดสดมวย ฟุตบอล หรือการแข่งขันอื่น ๆ จากสนามแข่งขัน หรือทางสถานีโทรทัศน์อัดเป็นเทปมาเปิดให้ชมภายหลัง ทั้งนี้ไม่รวมข่าวกีฬา (ในภาคข่าว) และรายการความรู้เกี่ยวกับกีฬาซึ่งมีการแนะนำหรือสอนวิธีเล่นด้วย

4. วิดีโอ/ซีดี หมายถึง การนำเทปวิดีโอหรือซีดีที่ได้บันทึกการแข่งขันไว้มาเปิดชม

5. วิทย์ หมายถึง การรับฟังการถ่ายทอดเสียงการแข่งขันกีฬาต่าง ๆ ทั้งนี้ไม่รวมการสรุปข่าวกีฬา หรือรายการแนะนำเกี่ยวกับกีฬา

2.25 การใช้เวลาว่าง

หมายถึง การใช้เวลาที่นอกเหนือจากการเรียน การทำงานและการปฏิบัติภารกิจประจำวัน ทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ฟังวิทยุ ฟังเทป ชมโทรทัศน์ ชมวิดีโอ / ซีดี อ่านหนังสือ เป็นต้น